

28.11.2018

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle päästökauppalain muuttamisesta (HE 228 vp)

Fingo kiittää mahdollisuudesta lausua [hallituksen esityksestä](#) ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

- Mahdollisuus mitätöidä päästöoikeuksia kansallisesti on kannatettavaa. Sen kautta voidaan varmistaa, että kivihiililain ja muiden mahdollisten kansallisten toimien seurauksena päästöt pienenevät koko EU:n tasolla. Kun Suomi mitätöi ylimääräisiä päästöoikeuksia on varmistettava, että sillä on maksimaalinen positiivinen vaikutus ilmastoon. Mitätöinti kannattaa ajoittaa strategisesti oikein.
- Päästökaupasta saatavat huutokauppatulot tulee ohjata takaisin kansainväliseen kehitys- ja ilmastotyöhön. Erityisesti sopeutumistoimien rahoitusta on kasvatettava huomattavasti.
- Suomen ei tule hyödyntää 2 prosentin joutomahdollisuutta päästökaupan ja taakanjakosektorin välillä. Sitran selvitys osoittaa, että Suomi voi vähentää päästöjään suunniteltua enemmän kustannustehokkaasti mm. liikennesektorilla. Jotta Suomen omaa päästövähennystavoitetta voidaan nostaa 1,5 asteen vaatimalle tasolle, on linjakasta lisätä toimia kaikilla sektoreilla. Tulevana EU-puheenjohtajana maana, Suomen tulee näyttää hyvää esimerkkiä ilmastopolitiikasta, joka on kunnianhimoista, suojelee ihmisiä ilmastonmuutoksen vaaroilta ja hyödyttää yhteiskuntaa laajasti. [Fingo kannattaa Suomen vuoden 2030 päästövähennystavoitteen nostamista vähintään 60 prosenttiin.](#)

Päästöoikeuksien mitätöinti

Päästöoikeuksien kansallista mitätöintiä on syytä soveltaa esimerkiksi kivihiililain yhteydessä, jolloin päästöt vähennetään kansallisilla ohjaukeinoilla. Markkinavakausvarannon odotetaan vähentävän ylimääräisiä päästöoikeuksia markkinoilla. Sen toiminnasta ei kuitenkaan ole täyttä varmuutta, joten varovaisuusperiaatteen mukaisesti mitätöintiä kannattaa käyttää, jotta kansallisista toimista saadaan täydet tehot käyttöön EU:n ilmastopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Päästökauppatulot ohjattava kehitysmaiden ilmastotoimiin

Hallituksen esitys korostaa (s. 7) direktiivin suosittelleen, että myönnettävän valtiontuen määrä teollisuudelle eli ns. päästökauppakompensaatio "ei ylittäisi 25 prosenttia jäsenvaltion saamista päästöoikeuksien huutokauppatuloista".

Tähän tulee lisätä, että komissio lisäksi suosittelee köyhimpien kehitysmaiden ilmastotoimien rahoittamista päästökauppatuloista, mukaan luettuna sopeutumistoimet. Suomi on saanut kansainvälistä tunnustusta siitä, että edellinen hallitus ohjasi päästökaupan tulot kehitysmaiden kehitysyhteistyöhön ja ilmastorahoitukseen, ja näin kompensoi maailman köyhimmille päästöjä aiheuttamaa haittaa. Fingo katsoo, että tähän hyvään käytäntöön tulee palata viipymättä.

Ulkoministeriön julkaiseman [kehityspolitiikan tulosraportin](#) mukaan Suomen kansainvälinen ilmastorahoitus on riittämätöntä, ja **viimevuosien leikkaukset ovat vaikuttaneet sekä uskottavuutemme että vaikutusmahdollisuuksiin**. Rahoituksen painopiste on siirtynyt kohti

hillintää, vaikka kansainvälisesti on sovittu, että rahoituksen tulisi suuntautua puoliksi sopeutumiseen ja puoliksi hillintään. Fingon tavoitteena on kansainvälisen ilmatorahituksen nostaminen 200 miljoonaan euroon vuodessa mm. suuntaamalla päästökaupan tulot ilmastotyöhön.

Vuonna 2018 huutokauppatuloja arvioidaan kertyvän noin 230 miljoonaa euroa. Päästöoikeuden hinnan nousu vaikuttaa huutokauppatuloihin korottavasti. Päästöoikeuksien mitätöinti tulee vähentämään tuloja.

Lisää ilmastotoimia taakanjakosektorille

Suomen ilmastopaneelin ja [Sitran selvitykset](#) korostavat, että **Suomen on mahdollista nostaa vuoden 2030 päästövähennystavoitettaan 60 prosenttiin**. Tämä olisi vahvemmin linjassa 1,5 asteen lämpenemistavoitteen kanssa. Nykyiset toimet eivät ole riittäviä suhteessa Pariisin sopimuksen tavoitteisiin.

Sitran selvityksen perusteella kustannustehokkaita keinoja, joiden kokonaisvaikutus talouteen on positiivinen suhteessa nykytilanteeseen, ovat mm. voimakkaampi liikenteen sähköistäminen (2,0 + 2,6 MtCO₂) ja siirtyminen öljylämmityksestä lämpöpumppuihin ja sähkölämmitykseen asuinrakennuksissa sekä kaupallisissa ja julkisissa kiinteistöissä (2,1 MtCO₂). Suomen ilmastopaneeli löytää lisäistä päästövähennyspotentiaalia myös maataloudesta ja jätteiden käsittelystä (yhteensä 1,9 MtCO₂ vuoteen 2030 mennessä). Jouston käyttämättä jättämisestä aiheutuva päästövähennystarve (yhteensä 7 Mt CO₂e vuosien 2021–2030 aikana) voidaan kattaa moninkertaisesti näillä lisäisillä toimilla.

Globaalisti tarvitaan päättäväisiä ilmastotoimia ja maita, jotka pystyvät osoittamaan, että ilmastonmuutoksen hillintä on mahdollista. Tämä on järkevää myös oman taloutemme kannalta. Taakanjakosektorilla voimme näyttää esimerkkiä vauhdittamalla erityisesti liikenteen, rakennusten, jätteiden käsittelyn ja maatalouden päästövähennyksiä. Näin voimme kirittää koko EU:n ilmastopolitiikkaa, kuten tulevan EU-puheenjohtajamaan kuuluu. Fingo kannattaa EU:n päästövähennystavoitteen päivittämistä niin, että [EU vähentää kasvihuonekaasupäästönsä nettonollaan vuoteen 2040 mennessä](#), minkä jälkeen nielut ovat päästöjä suuremmat.

Lisätietoja:

Hanna Aho

Asiantuntija, ilmasto

+358 50 317 6686

hanna.aho@fingo.fi